

## Tionde roten, tomt 63

### **Kvarteret Navigationsskolan**

*Johan Beckman* och *stadstimmermästare Olof Guldbrandsson* intygade den 12.4.1706, ”att 10 april 1706 hafva vi undertecknade efter Edle och Högtärade Magistratens ordres uthsedt den platsen, som båtsmannen *Swen Qweck* begärt att få byggja på belägen uppå gamla qvarnberget näst intill *Abraham Pijpare*s huus och geent öfver soldaten *Johan Lustig*, hwilken platz som den ock nära liggjandes hwarken till krutkamrar eller andre publique huus ey heller till någons olägenhet, så blef den uthstakat till 12 alnar i bredden och 16 alnar i längden till wijdare den Edle och Högtärade Magistratens ompröfwande, om denne Båtzman derpå byggja får”.

*Swen Qweck* hade ansökt om att få en byggplats för sin fattiga hustru och små barn. Han förklarade sig ej förtjäna den ringaste penning.

Hos rotebåtsmannen *Sven Andersson Qweck* och hans hustru *Elin Gunnarsdotter* bodde 1717 änkorna *Karin Olsdotter*, *Anna Nilsdotter* och *Karin Andersdotter*. Hans tomt värderades 1715 till 50 d smt. Grannarnas värderades i regel till 30 eller 20 d smt.

*Stadsbåtsmannen Anders Roos* stod för gården 1720–42. Han anges 1741–42 vara i kronans tjänst. 1745 hade *artillerikarlen Nils Bengtsson* övertagit gården och 1748 *skoflickaren Anders Ahlquist*, som hos sig hade boende *båtekarlen Olof Andersson*, som 1751 kallas båtedräng och 1754 brandvaktsskarl. *Olof Andersson* stannade kvar i gården ännu ett par år, sedan *Ahlquist* avlidit och hans änka avflyttat från gården och 1751–55 ersatts som gårdsägare av *brandvaktsskarlen Sven Jurlander*.

*Stadstimmermannen Thore Jonsson*, som var innehavare av gården 1757 efterföljdes 1761 av *packhuskarlen Petter Staaf*. Hans hustru *Anna* avled 18.1.1773, varefter *Petter Staaf* rymde från staden. De ägde en stuga med ett litet kök och vedbod. Sonen *Nils* var soldat vid Gyllengranatska regementet, kapten *Rosencrantz* kompani. Dottern *Christina* levde ogift 1773 (Berg II:9–10, s. 354). Den första april 1773 utauktionerades på *skoflickaren mäster Anders Staafs* och *soldaten Nils Staafs* skriftliga rekvisition (mag. prot. 10.3.1773) *packhuskarlen Petter Staafs* och dess avlidna hustrus hus på Kvarnberget, som hade värderats till 230 d smt. Gården inropades av *packhuskarlen Bengt Wennerström* för 251 d smt. *Bengt Wennerström* sålde 1776 för 51 rdr 32 skill specie sin del av gården till *arbetskarlen Olof Dahlström*, vid sin död 11.4.1787 kallad hustimmerman. Han sades efterlämna *änkan Regina Berntsdotter* och en fjärdedels hus och gård vid Kvarnberget uppe i gård 10.63 bestående enligt bouppteckningen den 10.2.1791 av ett litet rum med kök (Berg II:3–4, 112). *Regina Berntsdotters* fjärdedels tomt ägde hon fortfarande 1790 men vid branden 1793 och ännu 1800 innehades tomtdelen av *drängen Nils Pettersson*.

*Petter Staaf* ägde 1765 bara halva gården. Den andra halvan ägdes av *båtsman Torsten Olufssons* änka. Hon ersattes i tomtöreslängden 1770 av *brandvaktsskarlen Isak Somelius*. Han hade av *Håkan Eriksson* i Oxnäs lånat 400 d smt att användas till köpeskillingen, som skulle betalas till *hustru Ingeborg Svendsdotter* för hennes halva gård på Kvarnberget enligt obligation 26.10.1769. *Isak Somelius* kallas 1772 hustimmerman.

Före 1775 hde han avstått hälften av sitt gårdsinnehav till avskedade *artillerikarlen Elias Fläck*, vars åttiondels tomt 1786 hade övertagits av *murgesällen Bengt Berner*, som i sin tur före 1790 hade lämnat över den till *arbetskarlen Bengt Andersson*, ägare av en avbränd tomtbit år 1800. *Isak Somelius* avled 6.8.1780 och efterlämnade *änkan Maria Andersdotter*. De ägde ett litet

gammalt hus överst på Kvarnberget. Underdelen bestod av en gammal stugu, kök och kammare. Ovanpå låg två nattstugor och två små avskiften med vind över, allt oklätt och förfallet värderat till 125 rdr specie.

Rådhusrätten behandlade 12.10.1792 änkan Maria Somelii ansökan om att hennes fyra omyndiga barns förmyndare *arbetskarlen Thore Strömberg* skulle påläggas att lämna redovisning för deras arvsmedel. Enligt vad hon själv uppgav hade hon efter nedrivandet av deras hus på Kvarnberget, som länge hade varit utdömt som obrukbart, inte kvar mer än tomten samt timret och stenen, som huset hade bestått av (Berg II:9–10, 214).

Men änkan Somelii gårdsandel kallas 1786 i tomtöreslängden för *garnisonssoldaten Baltzer Scharins* hus. Andelen var dubbelt så stor som Dahlströms och Berners och ägdes 1790 och som ödetomt år 1800 av *stadstimmerman Carl Svensson*.

Underskulden Magnus Claesson hade 1807 inköpt hela ödetomten.